

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: לשון חכמים

שנה"ל: **תשע"ח** סמסטר: **חורף**

שם המרצה: **ד"ר צמח קיסר**

מסלול/התמחות: **לשון ותושב"ע**

היקף שעות: **2 (סמסטריאלי)**

תוכן הקורס ומטרות הקורס

- א. הקניית ידע בסיסי להפְּרַת לשון חכמים, הרובד השני בחשיבותו בתולדות הלשון העברית.
- ב. הצגת בעיות יסוד של לשון חכמים, כגון: מוצאה, חטיבותיה והצורך להיזקק לכתבי-יד.
- ג. פיתוח מודעות-התלמיד להבחין בין שתי המערכות הלשוניות: לשון המקרא וממשיכתה לשון חכמים.
- ד. הקניית ידע ומיומנות בקריאת מבחר טקסטים כתובי-יד של הספרות התנאית.

יחידות הוראה בקורס

1. ספרות חז"ל לחטיבותיה.
2. הרבדים של הלשון העברית.
3. מעמדה המיוחד של לשון חכמים בתולדות הלשון העברית.
4. לשון המשנה – לשון חיה ששימשה בדיבור.
5. הדיבור בכתבי-היד.
6. פרקים בתורת ההגה והצורות.
7. טיפול מועט באוצר מילים ובתחביר.

חובות/דרישות הקורס

נוכחות מלאה בשיעורים, השתתפות פעילה ומבחן מסכם.

דרכי הוראה:

הרצאה, דיון ותרגול מרובה בכתבי-יד.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון: 08-9485662

פקס: 08-9485686

דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ר אפרים

מיקוד 44814

טלפון: 03-9061301

פקס: 03-9061342

דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

דרך ההתקשרות עם המרצה

באמצעות הטלפון: 08-9413229

ביבליוגרפיה:

מבוא למשנה, ירושלים.
ששה סדרי משנה (מנוקדים בידי חנוך ילון), ירושלים-

לשון מקרא ולשון חכמים, תל-אביב (כרך ב': תש"א).
לשון חכמים, ספר היובל לרב מרדכי ברויאר, ירושלים.

תורת הצורות של לשון המשנה עפ"י כת"י פארמה (דה

מבוא לניקוד המשנה, ירושלים.
לקסיקון הפועל שנתחדש בלשון התנאים, רמת-גן.
דקדוק לשון המשנה, תל-אביב.
אוצר לשון המשנה, ירושלים.
מילים ותולדותיהן, ירושלים.

אלבק, ח' (תשי"ט)
אלבק, ח' (תשי"ט)
ת"א.

בנדוד, א' (תשכ"ז)
בר-אשר, מ' (תשנ"א)

הנמן, ג' (תש"מ)
רוסי 138), ת"א.
ילון, ח' (תשכ"ד)
מורשת מ' (תשמ"א)
סגל, מ"צ (תרצ"ו)
קאסאווסקי, ח"י (תשט"ז)
קוטשר, י' (תשכ"ה)

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"י אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il